

LITERATUUR - HOOFDSTUK 1

ALGEMENE BEGRIPPEN LITERATUUR

1. LECTUUR.....	3
2. LITERATUUR.....	3
3. PRIMAIRE EN SECUNDAIRE LITERATUUR.....	3
4. TRIVIAALLITERATUUR.....	4
5. PULP.....	4
6. FICTIE, NON-FICTIE EN FACTIE.....	5
7. PROZA.....	5
8. POËZIE.....	6
9. EPIEK, LYRIEK EN DRAMATIEK.....	6
10. HUMOR.....	7
10.1. INLEIDING.....	8
10.2. SOORTEN HUMOR.....	8

Dit hoofdstuk behandelt:

- De begrippen die in de Bijlage literaire termen vermeld staan onder de titel "Algemeen".
- De begrippen in verband met humor die in de Bijlage taalbeschouwelijke termen vermeld staan onder de titels Pragmatiek en Woord- en zinssemantiek

LITERATUUR - HOOFDSTUK 2

GENREKENMERKEN EPIEK

1. PARABEL.....	3
2. FABEL.....	4
3. SAGE.....	5
4. STADSSAGE.....	7
5. MYTHE.....	7
6. LEGENDE.....	8
7. SPROOKJE.....	10
8. EPOS.....	11
9. ROMAN.....	12
9.1. INLEIDING.....	12
9.2. KENMERKEN.....	13
9.3. SOORTEN.....	13
10. NOVELLE.....	23
11. KORTVERHAAL.....	23
12. RAAMVERTELLING.....	23
13. ALLEGORIE.....	24
14. AFORISME.....	26
15. ANEKDOTE.....	26
16. CURSIEFJE.....	26
17. COLUMN.....	28
18. ESSAY.....	29
19. STRIP.....	30
20. KINDER- EN JEUGDLITERATUUR.....	31

Dit hoofdstuk behandelt een deel van de "literaire begrippen om poëzie, proza en theater te beschrijven en te analyseren" (zie vakfiche Literaire competenties > Literaire begrippen).

Bij de uitwerking van dit hoofdstuk hebben we ons laten leiden door de Bijlage literaire termen. Begrippen met een * staan in die bijlage vermeld onder de titels Proza en Verhaalkenmerken.

LITERATUUR - HOOFDSTUK 3

VERHAALELEMENTEN

1. OPBOUW - STRUCTUUR.....	3
2. THEMA.....	4
2.1. HET EIGENLIJKE THEMA.....	4
2.2. MOTIEF.....	5
2.3. MOTTO EN OPDRACHT.....	5
2.4. DE TITEL.....	6
2.5. IDEE.....	6
2.6. SYMBOOL.....	6
3. TIJD.....	7
3.1. VOLGORDE.....	7
3.2. CONTINUÏTEIT.....	8
3.3. VERTELTEMPO.....	8
3.4. HISTORISCHE PERIODE.....	9
4. RUIMTE.....	9
5. PERSONAGES.....	10
6. VERTELPERSPECTIEF (VERTELSTANDPUNT).....	12
7. SPANNING.....	15
8. ANDERE.....	16

Dit hoofdstuk behandelt "verhaalelementen zoals personages, spanning, thema, tijd, ruimte, ik- en hij-verteller, ..." (zie vakfiche Literaire competenties > Literaire begrippen).

Bij de uitwerking van dit hoofdstuk hebben we ons laten leiden door de Bijlage literaire termen. Begrippen met een * staan in die bijlage vermeld onder de titel Verhaalkenmerken.

LITERATUUR - HOOFDSTUK 4

POËZIE

1. VERZEN EN STROFEN.....	3
2. RIJM.....	3
2.1. HET AANTAL RIJMENDE LETTERGREPEN.....	3
2.2. DE AARD OF VORM VAN DE RIJMENDE WOORDEN OF WOORDDELEN.....	4
2.3. DE PLAATS VAN DE RIJMENDE WOORDEN OF WOORDDELEN.....	5
2.4. HET RIJMSHEMA.....	6
3. RITME EN METRUM.....	8
4. KLANKSYMBOLIEK.....	11
5. ANDERE BEGRIPPEN.....	12
6. DICHTVORMEN.....	13
6.1. ACROSTICHON.....	13
6.2. EPIGRAM.....	14
6.3. BALLADE.....	15
6.4. CHANSON DE GESTE.....	15
6.5. DIERENDICHT.....	16
6.6. ELEGIE.....	16
6.7. HAIKU.....	16
6.8. HELDENDICHT OF EPOS.....	17
6.9. HYMNE.....	17
6.10. LIMERICK.....	18
6.11. MINNELIED.....	18
6.12. ODE.....	20
6.13. PALINDROOM.....	20
6.14. PARLANDOPOËZIE.....	20
6.15. PASTORALE (PASTORAAL GEDICHT.....	22
6.16. REFEREIN / REFREIN.....	22
6.17. RONDEAU, RONDEEL.....	24
6.18. SONNET.....	25
6.19. VISUELE POËZIE.....	27

Dit hoofdstuk behandelt een deel van de "literaire begrippen om poëzie, proza en theater te beschrijven en te analyseren" (zie vakfiche Literaire competenties > Literaire begrippen).

Bij de uitwerking van dit hoofdstuk hebben we ons laten leiden door de Bijlage literaire termen. Begrippen met een * staan in die bijlage vermeld onder de titel Poëzie.

LITERATUUR - HOOFDSTUK 5

DRAMATIEK

1. ONTSTAAN EN ONTWIKKELING VAN HET TONEEL.....	3
1.1. GRIEKENLAND.....	3
1.2. MIDDELEEUWEN.....	4
1.3. 16DE EN 17DE EEUW.....	6
1.4. 18DE EN 19DE EEUW.....	8
1.5. 20STE EEUW.....	8
2. BEGRIPPEN.....	11
2.1. TONEELSTUK.....	12
2.2. THEATERTEKENS.....	13
2.3. PERSONEN BETROKKEN BIJ EEN OPVOERING.....	14
3. ANALYSE.....	15

Dit hoofdstuk behandelt een deel van de "literaire begrippen om poëzie, proza en theater te beschrijven en te analyseren" (zie vakfiche Literaire competenties > Literaire begrippen).

Bij de uitwerking van dit hoofdstuk hebben we ons laten leiden door de Bijlage literaire termen. Begrippen met een * staan in die bijlage vermeld onder de titels Dramatiek en Verhaalkenmerken.

LITERATUUR - HOOFDSTUK 6

STIJL EN STIJLFIGUREN

1. STIJLFIGUREN.....	3
Anafoor.....	3
Anticlimax.....	3
Antithese.....	3
Asyndeton.....	4
Chiasme.....	4
Cliché.....	5
Climax.....	5
Ellips.....	5
Hyperbool.....	6
Klanknabootsing of onomatopée.....	6
Litotes.....	6
Oxymoron.....	7
Paradox of schijnbare tegenstelling.....	7
Parallellisme.....	7
Parenthese.....	8
Polysyndeton.....	8
Retorische vraag.....	8
Topos.....	9
Understatement.....	10
Woordspeling.....	10
Eufemisme.....	10
Dysfemisme.....	11
Pleonasme.....	13
Tautologie.....	13
2. BEELDSPRAAK.....	13
2.1. ASSOCIATIE.....	14
2.2. VERGELIJKING.....	14
2.3. METAFOOR.....	16
2.4. ANALOGIE.....	18
2.5. METONIEM OF METONYMIE.....	19

Dit hoofdstuk behandelt:

- een deel van de "literaire begrippen om poëzie, proza en theater te beschrijven en te analyseren" (zie vakfiche Literaire competenties > Literaire begrippen).
- de leerinhouden in verband met stijlfiguren en beeldspraak vermeld bij woord- en zinssemantiek (zie vakfiche Taalbeschouwing > Woord- en zinssemantiek)

Bij de uitwerking van dit hoofdstuk hebben we ons laten leiden door de bijlagen bij de vakfiche. Begrippen met een * staan in de bijlage literaire termen onder de titel Stijl en stijlfiguren en/of in de bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titel Woord- en zinssemantiek.

LITERATUUR - HOOFDSTUK 7

STIJLPERIODES / STROMINGEN

1. DE MIDDELEEUWEN.....	3
1.1. INLEIDING.....	3
1.2. ALGEMENE KENMERKEN VAN DE MIDDELEEUWEN.....	4
1.3. EERSTE PERIODE: ± 1170 - ± 1300.....	4
1.4. TWEEDE PERIODE: ± 1300 - ± 1430.....	7
1.5. DERDE PERIODE: DE LATE MIDDELEEUWEN ± 1430 - ± 1550.....	7
2. RENAISSANCE EN BAROK.....	11
2.1. RENAISSANCE.....	11
2.2. BAROK.....	12
2.3. GODSDIENSTOORLOGEN.....	13
2.4. GOUDEN EEUW.....	14
3. CLASSICISME EN VERLICHTING.....	15
4. ROMANTIEK.....	18
5. REALISME.....	21
6. STROMINGEN VAN ROND DE EEUWWISSELING.....	22
6.1. IMPRESSIONISME.....	22
6.2. NATURALISME.....	26
6.3. SYMBOLISME.....	28
6.4. NEOROMANTIEK (1).....	29
6.5. NEOCLASSICISME.....	29
7. MODERNISME EN AVANT-GARDE.....	30
7.1. EXPRESSIONISME.....	31
7.2. VITALISME.....	32
7.3. NIEUWE ZAKELIJKHEID.....	33
7.4. DADAÏSME.....	34
7.5. FUTURISME.....	34
7.6. SURREALISME.....	35
8. NA DE TWEEDE WERELDOORLOG.....	36
8.1. EXISTENTIALISME.....	36
8.2. VIJFTIGERS.....	37
8.3. MAGISCH REALISME.....	38
8.4. NEOREALISME.....	40
8.5. NEOROMANTIEK (2).....	42
8.6. POSTMODERNISME.....	42
8.7. GENERATIE NIX.....	44

Dit hoofdstuk behandelt wat in de vakfiche vermeld staat bij Literatuurgeschiedenis.

Bij de uitwerking van dit hoofdstuk hebben we ons laten leiden door de Bijlage literaire termen. Begrippen met een * staan in die bijlage vermeld onder de titels Verhaalkenmerken en Stijlperiodes / Stromingen.

OEFENINGEN VERHAALANALYSE

1. DE BINOCLE – LOUIS COUPERUS.....	3
2. DRIE JODEN – AART VAN DER LEEUW.....	8
3. DE DOOD VAN JELGERSMA - JACQUES VAN HATTUM.....	10
4. HET SCHERM – MARGA MINCO.....	13
5. BEKENTENIS – BELCAMPO.....	17
6. EEN LANDINGSPOGING OP NEW FOUNDLAND – W.F.HERMANS.....	22
7. GESPONNEN SUIKER – JAN WOLKERS.....	27
8. DE MATROOS ZONDER LIPPEN – CEES NOOTEBOOM.....	32
9. DE VERLIEFDE GEVANGENE – CEES NOOTEBOOM.....	37
10. POZUELO DE ALARCON – CEES NOOTEBOOM.....	42
11. OPLOSSINGEN.....	45

OEFENINGEN VERS, STROFE, RIJM EN METRUM

1. GEEF DE SPECIFIEKE NAAM VAN DE STROFEN.....	3
2. BENOEM HET RIJM.....	4
3. BENOEM HET RIJM.....	5
4. BENOEM HET RIJM.....	6
5. NOTEER HET RIJMSHEMA EN ZEG DAN OM WELK TYPE RIJM HET GAAT.....	6
6. BENOEM HET METRUM.....	7
7. OPLOSSINGEN.....	8

Opgaven met een * behandelen begrippen die vermeld staan in de Bijlage literaire termen.

OEFENINGEN STIJLFIGUREN EN BEELDSPRAAK

1. WOORDSPELING, HYPERBOOL, RETORISCHE VRAAG, ASYNDETON OF CLICHÉ?.....	3
2. BENOEM DE STIJLFIGUREN.....	3
3. CLIMAX, ANTICLIMAX, PARADOX OF UNDERSTATEMENT?.....	3
4. BENOEM DE STIJLFIGUREN.....	4
5. BENOEM DE STIJLFIGUREN.....	4
6. BENOEM DE BEELDSPRAAK.....	6
7. BENOEM DE BEELDSPRAAK.....	6
8. BENOEM DE BEELDSPRAAK.....	7
9. OPLOSSINGEN.....	7

OEFENINGEN GEDICHTEN ANALYSEREN REEKS 1

Jacqueline van der Waals: 'Sinds ik het weet'.....	3
M. Vasalis, Parken en Woestijnen (fragment 1).....	3
M. Vasalis, Parken en Woestijnen (fragment 2).....	3
Simon Vestdijk.....	4
H. Marsman.....	4
Jacques Perk.....	4
H. Marsman.....	4
Eva Gerlach, Verdeeld.....	5
J.C. Bloem, Oude steden.....	5
Bert Voeten, De vogels.....	6
Willem Elsschot, Openbaring.....	6
M. Nijhoff, De vogels.....	6
OPLOSSINGEN.....	7

OEFENINGEN GEDICHTEN ANALYSEREN REEKS 2

DE GEVANGENE – HANS ANDREUS.....	3
IK AT JOUW BROOD – HANS ANDREUS.....	4
BLOEMEN LEVEN LICHT-ZINNIG IN HUN BLADEN – HANS ANDREUS.....	5
HYMNE AAN EEN VELDLEEUWERIK – H. H. TER BALKT.....	6
GEDULD, WILG – H. H. TER BALKT.....	7
DOOD VAN EEN HEER – R. A. BASART.....	8
OVERLEVENDE RUITER – HUUB BEURSKENS.....	9
BEVRIJDING – J. C. BLOEM.....	10
DE DAPPERSTRAAT – J.C. BLOEM.....	11
HET KERKHOF AAN HET MEER – J.C. BLOEM.....	12
ROEPING – ANNEKE BRASSINGA.....	13
DE MOEDER – HUGO CLAUS.....	15
DAVOS – ANTHONIE DONKER.....	17
MOEDER – WILLEM ELSSCHOT.....	19
ZONDER BEGEERTE, ZONDER HOOP – HANS FAVEREY.....	20
MIJN VADERTJE – MARNIX GIJSEN.....	21
DE STERVENDE PELGRIM – GEERTEN GOSSAERT.....	23
OMA'S MEMO – LUUK GRUWEZ.....	25
ALS SLAKJES – JUDITH HERZBERG.....	26
DE CEDER – HAN G. HOEKSTRA.....	27
POGROM – ED HOORNIK.....	28
REQUIEM – ED HOORNIK.....	29
MONT VENTOUX – JAN KAL.....	30
OPLOSSINGEN.....	31

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 1

THEORIE TEKSTEN

1. BETEKENISRELATIES.....	3
2. TEKSTSOORTEN.....	6
3. TEKSTTYPES.....	7
4. TEKSTSTRUCTUREN.....	8

Dit hoofdstuk behandelt de begrippen die in de Bijlage taalbeschouwelijke termen vermeld staan onder de titel Algemeen.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 2

SOCIOLINGUIÏSTIEK 1: NEDERLANDS EN ANDERE TALEN

1. INDO-EUROPESE TALEN EN TAALFAMILIES.....	3
2. DE ONTWIKKELING VAN HET NEDERLANDS.....	5
2.1. VOORGESCHIEDENIS.....	5
2.2. OUDNEDERLANDS.....	7
2.3. MIDDELNEDERLANDS.....	7
2.4. NIEUWNEDERLANDS.....	11
3. HET NEDERLANDS IN DE WERELD.....	14
3.1. FEITEN OVER HET NEDERLANDS.....	14
3.2. WORDT HET NEDERLANDS BEDREIGD?.....	15
4. INVLOED VAN HET NEDERLANDS OP ANDERE TALEN.....	18
4.1. DAAR SPREEKT MEN NEDERLANDS.....	18
4.2. NEDERLANDS IN EUROPA.....	20
4.3. NEDERLANDS IN AZIË.....	21
4.4. NEDERLANDS IN NOORD-AMERIKA.....	22
4.5. NEDERLANDS IN ZUID-AMERIKA.....	22
4.6. NEDERLANDS IN AFRIKA.....	22

Dit hoofdstuk behandelt wat in de vakfiche vermeld staat onder de titel Nederlands en andere talen.

Begrippen met een * staan in de Bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titel Sociolinguïstiek.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 3

SOCIOLINGUIÏSTIEK 2: TAALVARIËTEITEN

1. INLEIDING.....	3
2. GROEPSTALEN OF SOCIOLECTEN.....	4
2.1. LEEFTIJD.....	5
2.2. BEROEP.....	6
2.3. GESLACHT.....	8
2.3.1. Artikels over de verschillen tussen vrouwentaal en mannentaal.....	8
2.3.2. Taalseksisme.....	14
2.4. MODE.....	15
2.5. SOCIALE KLASSE.....	15
2.6. DENKWERELD.....	16
2.7. ETNISCHE AFKOMST.....	16
2.8. NOOD AAN GEHEIMHOUDING.....	17
3. DIALECTEN.....	18
3.1. TAAL EN DIALECT.....	18
3.2. WAT DIALECT WEL EN NIET IS.....	19
3.3. DE NEDERLANDSE DIALECTEN.....	20
3.4. STUDIE VAN DIALECTEN.....	22
3.4.1. Dialectwoordenboeken.....	22
3.4.2. Dialectkaarten.....	22
3.5. ONTWIKKELING EN TOEKOMST.....	26
4. REGISTERS.....	27
5. HET STANDAARDNEDERLANDS.....	29
5.1. HET STANDAARDNEDERLANDS IN BELGIË.....	30
5.2. DE TAAL ALS UI.....	32
6. TAALGEBRUIKERS.....	34

Dit hoofdstuk behandelt wat in de vakfiche vermeld staat onder de titel Taalvariëteiten.

Begrippen met een * staan in de Bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titel Sociolinguïstiek.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 4

PRAGMATIEK

1. COMMUNICATIE.....	3
1.1. WAT IS COMMUNICATIE?.....	3
1.2. HET COMMUNICATIEPROCES.....	3
1.3. HET COMMUNICATIEMODEL.....	5
1.4. SOORTEN COMMUNICATIE.....	6
1.4.1. Intrapersoonlijke communicatie.....	6
1.4.2. Interpersoonlijke communicatie.....	6
1.4.3. Massacommunicatie.....	7
1.4.4. Eenzijdige communicatie.....	7
1.4.5. Meerzijdige communicatie.....	7
1.4.6. Verbale communicatie.....	7
1.4.7. Non-verbale communicatie*.....	8
1.5. COMMUNICATIEPROBLEMEN EN -STOORNISSEN.....	9
1.5.1. Ruis.....	10
1.5.2. Communicatiestops.....	11
1.6. INHOUD EN BETREKING.....	12
1.7. OEFENINGEN.....	14
2. ARGUMENTATIELEER.....	16
2.1. FEIT EN MENING.....	16
2.2. ARGUMENTEN.....	17
2.2.1. Feitelijke en niet-feitelijke argumenten.....	17
2.2.2. Soorten argumenten.....	17
2.2.3. Verzwegen argumenten.....	18
2.3. REDENERINGEN.....	20
2.4. REDENEERVORMEN.....	20
2.4.1. Inleiding.....	20
2.4.2. Inductie.....	21
2.4.3. Deductie.....	22
2.4.4. Syllogisme.....	23
2.4.5. Dilemma.....	23
2.5. DROGREDENEN OF SOFISMEN.....	23
2.6. OEFENINGEN.....	28

Dit hoofdstuk behandelt wat in de vakfiche vermeld staat onder de titel Pragmatiek.

Begrippen met een * staan in de bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titel Pragmatiek.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 5

PSYCHOLINGUIÏSTIEK

1. WAT IS PSYCHOLINGUIÏSTIEK?.....	3
2. HOE VERWERFT EEN KIND ZIJN MOEDERTAAL?.....	3
2.1. DE PRELINGUALE FASE (0 tot 1 jaar).....	4
2.1.1. Huilen.....	4
2.1.2. Vocaliseren.....	5
2.1.3. Brabbelen.....	5
2.1.4. Sociaal aangepast brabbelen.....	5
2.2. DE VROEGLINGUALE PERIODE (1 jaar tot 2,5 jaar).....	5
2.2.1. Eenwoordzinfase.....	5
2.2.2. Tweewoordenzinfase.....	6
2.2.3. Drie- en meerwoordenzinfase.....	7
2.3. DE DIFFERENTIATIEFASE (2,5 jaar tot 5 jaar).....	7
2.3.1. Woordenschat.....	8
2.3.2. Morfologie.....	9
2.4. DE VOLTOOIINGSFASE (VIJF JAAR EN OUDER).....	11
3. DE GROTE THEORIEËN.....	12
3.1. SKINNER.....	12
3.2. CHOMSKY.....	12
3.3. DE MODERNE VISIE.....	13
4. TWEE- EN MEERTALIGHEID.....	14
4.1. SAMEN MET DE MOEDERTAAL.....	14
4.2. ALS ECHTE TWEEDE TAAL.....	14
5. BEGRIPPEN PSYCHOLINGUIÏSTIEK.....	17

Dit hoofdstuk behandelt wat in de vakfiche vermeld staat onder de titel Psycholinguïstiek.

Begrippen met een * staan in de bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titel Psycholinguïstiek.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 6

FONOLOGIE

1. DE SPRAAKKETEN.....	3
2. BEGRIPPEN.....	4
3. DE NEDERLANDSE KLANKEN.....	6
3.1. INDELING VAN DE MEDEKLINKERS (CONSONANTEN).....	6
3.2. INDELING VAN DE KLINKERS (VOCALEN).....	8
4. SPREKEN.....	10
5. SCHRIJVEN.....	11

Dit hoofdstuk behandelt wat in de vakfiche vermeld staat onder de titel Fonologie.

Begrippen met een * staan in de bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titel Fonologisch domein - klanken.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 7

OORSPRONG EN BETEKENIS VAN WOORDEN

1. ETYMOLOGIE.....	3
2. HOE KOMT EEN TAAL AAN NIEUWE WOORDEN?.....	4
2.1. KLANKNABOOTING OF ONOMATOPEE.....	4
2.2. BEELDSPRAAK.....	5
2.3. LEENWOORDEN.....	6
2.4. NEOLOGISMEN.....	8
2.5. VOLKSETYMOLOGIE.....	9
3. DE BETEKENIS VAN WOORDEN.....	11
3.1. DENOTATIE EN CONNOTATIE.....	11
3.2. POLYSEMIE.....	12
3.3. HYPONYMIE EN HYPERONYMIE.....	14
3.4. WOORDEN KUNNEN VAN BETEKENIS VERANDEREN.....	16
4. SPREKEN IN BEELDEN.....	19
4.1. LETTERLIJK EN FIGUURLIJK TAALGEBRUIK.....	19
4.2. BEELDSPRAAK.....	21
4.3. BEELDEND TAALGEBRUIK.....	22
5. ONOMASTIEK.....	24
5.1. PERSOONSNAMEN OF ANTROPONIEMEN.....	24
5.2. PLAATSNAMEN OF TOPONIEMEN.....	28

Dit hoofdstuk behandelt de onderwerpen in verband met herkomst en betekenis van woorden die in de vakfiche vermeld staan onder de titels Morfologie en Woord- en zinssemantiek.

Begrippen met een * staan in de Bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titels Morfologie en Woord- en zinssemantiek.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 8

SAMENSTELLINGEN EN AFLEIDINGEN

1. BASISBEGRIPPEN.....	3
2. WOORDVORMING.....	4
2.1. SAMENSTELLING.....	4
2.1.1. Nominale samenstellingen.....	7
2.1.2. Adjectivische samenstellingen.....	7
2.1.3. Verbale samenstellingen.....	8
2.2. AFLEIDINGEN.....	9
2.2.1. Zelfstandige naamwoorden.....	10
2.2.2. Bijvoeglijke naamwoorden.....	11
2.2.3. Werkwoorden.....	12
2.2.4. Bijwoorden.....	13
2.3. SAMENSTELLEDE AFLEIDING.....	14
2.3.1. Zelfstandige naamwoorden.....	14
2.3.2. Bijvoeglijke naamwoorden.....	14
2.3.3. Werkwoorden.....	15
3. FLEXIE.....	15
3.1. FLEXIE BIJ HET ZELFSTANDIG NAAMWOORD.....	16
3.2. FLEXIE BIJ HET BIJVOEGLIJK NAAMWOORD.....	19
3.2.1. Trappen van vergelijking.....	19
3.2.2. In nominale constituenten.....	19
3.3. FLEXIE VAN HET WERKWOORD.....	20

Dit hoofdstuk behandelt de de conventies voor het vormen van samenstellingen en afleidingen (Vakfiche Taalbeschouwing > Morfologie).

Begrippen met een * staan in de Bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titel Morfologie.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 9

MODALITEIT

1. WAT IS MODALITEIT?.....	3
2. SOORTEN MODALITEIT.....	3
2.1. GEVOELSMODALITEIT.....	3
2.2. VERSTANDSMODALITEIT.....	4
3. MANIEREN OM MODALITEIT UIT TE DRUKKEN.....	5
3.1. HULPWERKWOORDEN VAN MODALITEIT.....	5
3.2. NAAMWOORDELIJK EN WERKWOORDELIJK GEZEGDE.....	6
3.3. WERKWOORDSTIJDEN.....	7
3.4. BIJWOORDELIJKE BEPALING.....	9
3.5. ZINSELEN DIE BEGINNEN MET EEN VOORZETSEL.....	10
3.6. MIJNS /UWS / ZIJNS / HAARS / ONZES / HUNS INZIENS.....	10
3.7. BIJZINNEN VAN MODALITEIT.....	10
3.8. TUSSENWERPSELS OF INTERJECTIES.....	10

Dit hoofdstuk behandelt de leerinhouden die te maken hebben met modaliteit (Vakfiche
Taalbeschouwing > Woord- en zinssemantiek).

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 10

TAALFOUTEN OP WOORDNIVEAU

1. GEEN STANDAARDTAAL.....	3
2. SPREEKTAAL.....	13
3. ONDUIDELIJKE STATUS.....	17
4. AMBTELIJKE TAAL.....	20
5. VEROUDERDE EN ARCHAÏSCHE TAAL.....	21
6. SCHRIJFTAAL / FORMELE TAAL.....	22
7. INFORMELE TAAL.....	24
8. LIEVER NIET GEBRUIKEN.....	25
9. CONTEXTFOUT.....	26
10. MALAPROPISME.....	29

In dit hoofdstuk behandelen we taalfouten op woordniveau.

Tot dit type fouten rekenen we fouten in verband standaardtaal, registerfouten en verkeerd gebruik van woorden.

Meer grammaticale fouten en stijlfouten komen aan bod in Taalbeschouwing hoofdstuk 11: Taal- en stijlfouten.

TAALBESCHOUWING - HOOFDSTUK 11

TAAL- EN STIJLFOUTEN

1. CONTAMINATIE.....	3
2. DUBBELE ONTKENNING.....	3
3. FOUTIEF GEBRUIKTE BEKNOPTTE BIJZIN.....	4
4. FOUTIEVE INVERSIE.....	5
5. FOUTIEVE SAMENTREKKING.....	6
6. HIAAT EN ELLIPS.....	7
7. INCONGRUENTIE OF DISCONGRUENTIE.....	8
8. PLEONASME.....	10
9. TAUTOLOGIE.....	11
10. SYMMETRIEFOUTEN.....	12
11. VERKEERDE WOORDPLAATSING.....	12
12. DOORBREKING VAN DE WERKWOORDELIJKE EINDGROEP.....	13
13. VERWIJSFOUTEN.....	15
14. ONBEDOELDE WISSEL VAN ONDERWERP.....	17
15. PASSIVITIS.....	18
16. NAAMWOORDSTIJL.....	18
17. OVERSPANNEN TANGCONSTRUCTIE.....	19
18. EXTRA OEFENINGEN.....	20
19. OPLOSSINGEN.....	22

Dit hoofdstuk behandelt stijlfouten zoals tangconstructies, contaminatie, dubbele ontkenning, foutieve samentrekking, foutief gebruikt pleonasme en tautologie.

De fouten die vermeld staan in de vakfiche hebben we aangevuld met andere soorten taal- en stijlfouten die vaak worden gemaakt. Door die fouten te kennen, kan je ze ook vermijden en dat kan je scores voor schrijven en grammatica alleen maar ten goede komen. Bovendien wijst het woord "zoals" vaak op een niet-limitatieve opsomming. Er is dus een redelijke kans dat je meer moet kunnen herkennen en benoemen dan de paar soorten fouten die opgesomd worden.

Begrippen met een * staan in de Bijlage taalbeschouwelijke termen onder de titels Morfologie en Woord- en zinssemantiek.